

Statsminister Mette Frederiksen
Finansminister Nicolai Wammen
Beskæftigelsesminister Ane Halsboe-Jørgensen
Skatteminister Jeppe Bruus

Kopi til partiledere

22. februar 2024 • CB/MAH

Åbent brev om økonomisk efterslæb for pensionister

Kære regering!

Vi får i Ældre Sagen mange henvendelser fra pensionister, der har meget svært ved at få deres økonomi til at hænge sammen. Mange har lagt mærke de seneste overenskomstaftaler for offentligt ansatte, der giver lønstigninger på 8,8 pct. over to år – procentstigninger, der ligger langt over de reguleringer, man har oplevet som pensionist. Vores tal bekræfter, at pensionisterne de senere år er saktet klart bagud i forhold til de erhvervsaktive.

Dette står i skarp kontrast til aftalen om reguleringen af folkepensionen fra 2018, hvor der står, at pensionen skal følge lønudviklingen, så pensionister får større del i den generelle velstandsfremgang i samfundet. Det skal sikre, at pensionisternes levestandard kan følge med de erhvervsaktives.

Pensionssatserne følger lønudviklingen på det private arbejdsmarked, men med to års forsinkelse. Det giver problemer, når pris- og løninflation pludselig stiger, som vi så det for par år siden. I 2022 oplevede vi den højeste inflation i 40 år, nemlig 7,7 pct., mens folkepensionen blev reguleret med kun 1,2 pct. Inflationen er heldigvis faldet siden og var i januar 2024 nede på 1,2 pct., men priserne er stadig meget højere, end de var før inflationskrisen.

På grund af de to års forsinkelse i reguleringen vil de store lønstigninger i 2023 og 2024, som blev aftalt ved overenskomstforhandlingerne på det private arbejdsmarked i foråret 2023, først slå igennem på pensionen i 2025 og 2026.

Vi anerkender, at Folketinget har givet inflationshjælp i form af skattefrie checks til pensionister, der modtager ældrecheck, men hjælpen er bortfaldet i 2024, og de fleste pensionister oplever, at de ikke er blevet kompenseret for de store prisstigninger.

Ældre Sagen har i 2023 gennemført en analyse, som dokumenterer, at pensionister har haft større nedgang i realindkomst end lønmodtagere i forbindelse med inflationskrisen, og at det er de pensionister med lav indkomst, der ligger lige over grænsen for at kunne få ældrecheck, som har haft den største nedgang i realindkomst.

Realindkomsttabet kan også sættes i internationalt perspektiv, idet en rapport fra OECD offentliggjort i december 2023 viser, at Danmark skiller sig ud som et af de lande, hvor der er sket den største udhuling af købekraften af basispensionen.

OECD noterer, at i en del lande er muligheden for at bevare pensionens købekraft begrænset af det finanspolitiske råderum. Set i det lys er det store fald i folkepensionens (og andre overførslers) købekraft endnu mere bemærkelsesværdigt, fordi Danmark har haft det finanspolitiske råderum til at afbøde faldet.

Vi opfordrer jer til udligne det økonomiske efterslæb for pensionisterne hurtigst muligt ved:

- At fremrykke reguleringen af pensionen, dvs. at pensionen forhøjes ekstraordinært efterfulgt af en afdæmpet regulering senere hen, så den finanspolitiske holdbarhed ikke påvirkes.
- At indføre et pensionistfradrag på linje med beskæftigelsesfradraget.
- At droppe forslaget om at neutralisere den stigning i pensionen, som følger af stigningen i årslønnen på 0,45 pct. ved afskaffelse af store bededag.

Fremryk reguleringen af pensionen

Ældre Sagen har gennem længere tid – senest på et møde med finansministeren den 9. februar – foreslået, at fremrykke reguleringen af folkepensionen og andre forsørgelsesydelse for at afbøde konsekvenserne af inflationskrisen. Konkret har vi foreslået, at folkepensionen og andre forsørgelsesydelse forhøjes ekstraordinært med 5 pct. i 2024 ud over den almindelige regulering. Det vil hjælpe alle pensionister, men mest dem med lav indkomst, som får mest i social pension. Den ekstraordinære regulering ”betales tilbage” gennem en afdæmpet regulering senere hen. Dvs. at forslaget ikke påvirker den finanspolitiske holdbarhed.

Vi konstaterede med stor beklagelse, at der ikke blev afsat penge til at gennemføre vores forslag på finansloven for 2024.

Der er fortsat behov for at fremrykke reguleringen, og det er stadig ikke for sent at gøre det. Vores beregninger viser, at folkepensionen vil være 5 pct. efter lønudviklingen i 2025 målt i forhold til 2021, selvom lønstigningerne i 2023 slår igennem på pensionen i 2025.

Indfør et pensionistfradrag

Det økonomiske efterslæb for pensionisterne bliver endnu større, når vi ser på udviklingen efter skat, fordi den aftalte skattereform alene gavner erhvervsaktive.

Derfor har Ældre Sagen over for både skatteministeren og finansministeren foreslået, at der indføres et pensionistfradrag på linje med beskæftigelsesfradraget. Vi foreslår et ligningsmæssigt fradrag beregnet som en procent af den skattepligtige sociale pension, dvs. den skattepligtige del af folkepension, førtidspension, seniorpension og tidlig pension. Også her vil vores forslag have en god social balance, da det især vil gavne de pensionister, som har lav indkomst.

Drop ”neutraliseringen” ved afskaffelse af store bededag

Regeringen har meddelt, at man vil neutralisere den stigning i pensionen, som følger af stigningen i årslønnen på 0,45 pct. ved afskaffelse af store bededag.

Vi opfordrer til, at forslaget tages af bordet. Det økonomiske efterslæb for pensionisterne vil blive endnu større, hvis forslaget gennemføres, og det bryder med princippet om, at indkomsten for pensionister skal følge indkomsten for de erhvervsaktive.

Venlig hilsen

Birger Rasmussen
Landsformand

Bjarne Hastrup
Adm. direktør